



Deset mezníků

2006 Poprvé pořádáme šifrovačku v terénu. Tématem je Záchrana dračí říše a účastní se 9 týmů ze ZŠ Kodaňská (dnes Karla Čapka).

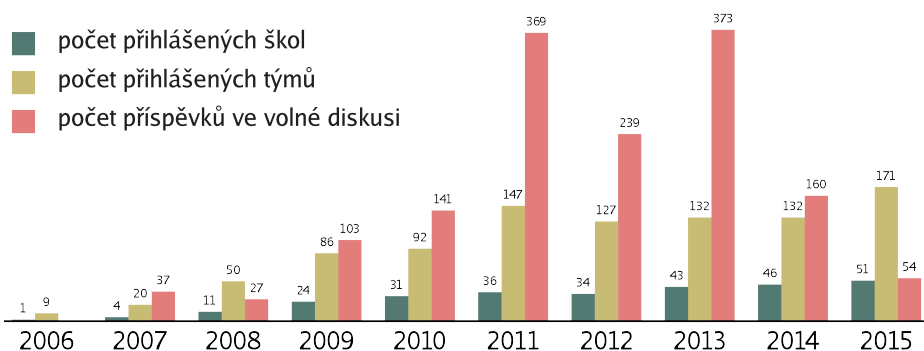
2007 Tématem je Boj proti nadvládě robotů a poprvé se objevuje název Technoplaneta. Soutěž dostává internetovou část, účastní se týmy z jiných škol a první mimopražská škola ze Skutče. V Boyardu je heslo linka.

2008 Úžasný téma Čas, protože s hodinami se podařilo vymyslet spoustu šifer a každou jinou. Stabilizuje se podoba internetové části – pět kol po pěti šifrách. V Boyardu je heslo vlna. A podařilo se získat hodnotné ceny pro vítěze (počítačové a deskové hry).

2009 Téma Vesmír přilákalo první zahraniční účastníky z gymnázia Grösslingová v Bratislavě. Záštitu nad Technoplanetou přebírá Katedra matematiky a didaktiky matematiky PedF UK, v Boyardu je heslo barva.

2010 Na konferenci Mensa školám je Technoplaneta oceněna jako Pedagogický čin roku, tématem jsou Čechy krásné, Čechy mé, v Boyardu je heslo klíč.

- počet přihlášených škol
- počet přihlášených týmů
- počet příspěvků ve volné diskusi



Prostě ono to časem vždycky přijde!

Desátý ročník! Nějak to utíká, nejen jeden ročník Technoplanety od spuštění zapisování až po vyhlášení vítězů ve finále, ale i samotné roky. Povídal tuhle Eliška ze Skutče při prohlížení fotek, že tehdejší šestáci letos maturují! Znovu se jako každý rok ohlížíme, jak se vám soutěžícím i nám orgům více či méně dařilo.

Řešení nebylo asi jen rutinní práce, protože „Super nápad, velice jednoduchý, pokud vám to docvakne :)“; také jste přiznávali: „...ale byl jsem líný to dělat ručně, protože jsem nevěděl, jak se jmenuje druh té šifry.“ Někdy jste od nás čekali záłudnosti jako třeba: „zákeřná jako všechny ostatní“, nebo naopak: „Byla velice obtížná, tím že byla jednoduchá a my v ní hledali složitosti.“

Zahraniční účastníci si často stěžovali, že v české šifrovací hře jsou jen česká slova a české úlohy: „Šifra nebola stavaná pre Slovákov.“ nebo „Napriek tomu ze ide o cesku sutaz by mohli organizatori sifrovat slova ktore su rovnake po slovensky kedze nas to pri rieseni zmialo a spomalilo.“

Ale i u jednotlivých šifer jste pěkně chválili: „A díky vám za vzdělávání mládeže ve vše-

2011 Počet zapojených týmů se přehoupnul přes stovku. Tématem ročníku je geometrie (čili zeměměřičství), v Boyardu je heslo kříž. Finále vyhrává tým s naprosto nevyslovitelným názvem.

2012 Po náročném předchozím ročníku přichází poměrně oddechový rok věnovaný pohádkám. V Boyardu je heslo panenka a při finále přší a přší a přší.

2013 Tématem je létání a přináší šok pro hráče – místo pátého kola šifer je textová hra. V Boyardu je heslo hlava a finále se kvůli záplavám koná až na podzim.

2014 Téma Fyzika je uvedeno hned v prvním kole šifrou na motivy The Incredible Machine. V Boyardu je heslo oko a nakladatelství Prometheus věnovalo každému účastníkovi finále knihy s matematickou či fyzikální tematikou. Finále poprvé opouští lokality Prahy 10 a koná se v Ďáblicích.

2015 Téma Komunikace a k třem vyčerpaným orgům a jednomu téměř odpadlému se přidává mladý nadšenec Ráchel. V Boyardu je heslo jádro a finále se stěhuje dál na severozápad do Šárky. -av-

Uhlíkový mikrofon

Od pradávna se lidé snažili domluvit i na vzdálenosti větší, než byli schopni dosáhnout vlastním hlasem, ať už posíláním psaných zpráv, signalizací pomocí zakrývané lucerny, nebo zrcadlem odraženého slunečního světla. Způsobů dokázali vymyslet nepřeberně, ale fyzické přenášení psaných zpráv je pomalé a mnoho dalších metod fungovalo pouze na krátké vzdálenosti, obvykle na dohled.

Obrovský průlom v komunikaci byl telegraf. Díky telegrafu bylo možné posílat zprávy na svou dobu rychle a velmi daleko, kamkoli dosáhly telegrafní dráty, v pozdějších dobách i podmořskými kabely na jiné kontinenty, ale stále nebylo možné přenášet lidský hlas. Přenos lidského hlasu pomocí elektřiny na sebe nechal čekat další desítky let od zprovoznění prvního telegrafu.

Aby bylo možné lidský hlas přenášet, je nejprve potřeba přeměnit akustický tlak na elektrický proud pomocí součástky zvané mikrofon. To se poprvé povedlo s mikrofonem uhlíkovým, v němž membrána rozpohybovaná zvukem stlačuje uhlíkový prášek a tím mění jeho elektrický odpor.

Sestavit telefon je docela snadné. Stačí propojit sluchátko, mikrofon a baterii do elektrického obvodu. Mikrofon bude reagovat na hlas a měnit elektrický proud tekoucí ostatními součástkami. Proud bude ve sluchátku vychylovat membránu a tím zas vytvářet zvuk. Baterie to celé napájí, dá se také říct, že svým napětím protlačí proud obvodem v závislosti na jeho odporu.

Uhlíkový mikrofon je dnes již překonaný, ale ve své době měl jednu velice důležitou vlastnost. K sestavení funkčního telefonu nebyly potřeba žádné složité elektronické součástky. První telefony byly konstrukčně velice jednoduché, obsahovaly kromě sluchátka s mikrofonem jen pár spínačů a zvonek. Neměly ani volič volaného, o spojení hovoru se staraly spojovatelky v telefonní ústředně, přepojující hovory na požádání volajícího. -cgn-



Předpověď počasí

Praha, středa 3. června: Varování: žádné, normální situace. Orgové se zříkají odpovědnosti za případné škody způsobené špatnou interpretací naší předpovědi. Pršet bude, jestli se květy pampelišek zavírají, listy ostružiníku se stáčeji vzhůru, pijavice stoupají k hladině nebo na severu vystupují černé mraky. Ale také nemusí. Nejvyšší teplota na tuto středu byla naměřena v roce 1947, a to 31,9 °C, a nejnižší v roce 1810, a to 4,4°C.

RRR: Rozhovor s Rachel R.

Deset let Technoplanety člověka unaví a vyčerpá. Hlavně vyčerpá. Dojdou nápady, a tak je vždy úžasné, když se do týmu přidá někdo nový. S čerstvým mozkiem, s novými nápady a nejlépe se zkušenostmi s luštěním a šifrováním. A že tací existují, dokazuje náš nový org Rachel.

Máš slovo, povídej, jak jsi se dostala k Technoplanetě?

Ahoj, všem. Technoplanety jsem se několikrát účastnila za, pamětníci snad ještě zpozorní, keplerácký tým In Aenigmibus. Momentálně se moc těším na finále, protože se mi do té doby snad zahojí zlomený malíček a budu moct chodit pořádně naboso. A v Šárce jsou moc fajn louky.

Jak ses dostala do týmu orgů?

No, to jsem tak šla náhodou po Fyzikálním ústavu a potkala Tomáše z orgů... Oba jsme se velmi podivili, protože ani jeden z nás není (a doufám ani nebude) fyzik. A vyklubalo se z toho tohle :-D No, ale musím říct, že jsem orgům různě pomáhala minulé dva roky, když už jsem byla veterán, psala jsem řešení k šifrářům, s týmem jsme testovali finále, hlídali stanoviště.

V čem spočívá práce orga, jak se to liší od soutěžení?

Samozřejmě je tu časový posun. Org nemá největší stres v pondělí ráno, ale o sedm hodin dříve, když dodělává, co není dodělané, a samozřejmě nestíhá. Občas je mi to líto, když za šifry ráno koukám a říkám si, že tohle bych určitě měla první. Třeba takový Kapallun, ten vám ale trval, že se nestydíte!

Já jako org především vymyslím šifry. Z mého pera byl například Kapallun, Šimpanz nebo Ctrl+H(eslo). Pak jsou takové věci jako odpovídání ve fóru, ale to jsem dělala vždycky, takže to neberu jako práci, natožpak novou.

Dokonce ses prý kvůli Technoplanetě chtěla

naučit programovat?

No, to úplně ne, na to jsou tady jiní. Ale v rámci vytváření šifry s Vltavou jsem se trochu naučila s grafickým programem POV-Ray, což se programování trochu podobá.

Jedna tvá šifra do internetové části neprošla. Proslýchá se, že ostatní orgové ji ani po čtyřech měsících ještě nerozluštili. Dočkáme se jí někdy?

Kdyby se místo počítači více zabývali vědou divadelní, určitě by s tím neměli takový problém... :-P Ale víc neprozradím, protože kdo ví, třeba na ni někdy příště ještě dojde. Osobně si myslím, že některé letošní (natožpak Čtverec a podobně z minulých let) byly i těžší.

Na minulém finále jsi zařídila stánek s občerstvením. Dočkají se soutěžící opět nějaké svačinky?

Jistě. Jen by neměli čekat orgy (pozn. red.: „org“ = kváskový chléb; loni byl podáván na jednom stanovišti jako posila), tak jednoduché to letos nebude. Z pestrosti letošní stravy jim možná zmrzne úsměv na rtech.

Vzkázala bys účastníkům do finále ještě něco?

Prý že bych měla být alespoň veřejně nezaujatá, takže nesmím prozradit ani jednoho z mých osobních favoritů. Takže aspoň fandím všem, co se nebojí a nejsou líní vyjádřit svůj názor. Čalamáda!

Díky, Rachel, a přejeme do dalších ročníků nevyčerpátnou studnu nápadů. Na viděnou na finále!

Dobré rady starej baby Ako luštit' Technoplanétu

Už příprava je sama o sebe slibný štart. Každý správny riešiteľ dopredu číta noviny.

Keď vyriešiš šifru, upaluj rovno na ďalšie stanovište. No než zamieriš do cieľa, priprav sa ešte na záverečnú aktivitu. A pred každým luštením pamätaj vždy poslať SMS.

Najmä rozhodne dodržiavaj všetky pravidlá. Prísne zakázané je napríklad vyblabotať, vykotkodákať riešenie inému tímu či iný tím špehovať – rozprávaj sa iba s orgami.

V kurzíve zaiste nájdeš dôležitú informáciu, ale nie šifru. A ešte jedna dôverynosť o šifráčoch: od každej máš iba 2 kópie, ak nejakú zapatrošíš, niet ti pomoci.

Daj si pozor, aj keď predpoveď nevraví, že by malo pršať, cesta by mohla byť klzavá. A ak máš pocit, že sa predieraš pralesom, alebo že ti bráni v ceste akási zúrivá vřba, naisto nejdeš dobre. -rab-

Divoká Šárka

Divoká Šárka je tradičním výletním místem Pražanů, působí jako oáza v ruchu velkoměsta. Je to krajina se strmými skalami a soutěskami, rozsáhlými lesy, loukami a stepmi, na kterých se pasou ovce a kozy. Romantické skalnaté údolí je spojované s legendou o Šárce a Ctiradovi, která se údajně ve zdejších lesích odehrála. Ve skutečnosti název Šárka pravděpodobně vznikl ze slova šarý neboli šery, což zřejmě charakterizuje šeré šárecké soutěsky.



Ignát Herrmann – Otec Kondelík a ženich Vejvara: „...ale dočista již zapomněl, že tato krásná a osvěžující výprava míří do Šárky. A nyní se mu jevila v plném děsu plouzivá cesta z Ječné ulice přes město ke Kamennému mostu, přes most, Malou Stranou ke kasárnám pod Bruskou, a tu před ním vystoupil hrozný ten kopec, jenž se v zimě nepříjemně ztéká, který však v létě je přímo pekelnou nástrahou nešťastným výletníkům... Vylezli na Brsku, prošli branou a na chvilku se ocitli na silnici, vysázené stromy, které však neposkytovaly mnoho úlev chodcům, neboť stín jedné řady stromů padal do příkopu podél silnice, jímž by se bylo šlo náramně nepohodlně...“

47. TeamGaMa.....25, 10, 162
49. Argon.....25, 11, 148
51. Lichi Dragons.....25, 12, 151
54. Mamlasové.....25, 14, 226
55. 5sten.....25, 16, 262
56. ŽYDLE.....24, 13, 221
61. krychličky.....24, 18, 236

Letošní výzva: Pojd', dáme řeč!

Letos se rozhodlo povídat si nad šiframi 171 týmů z 51 škol, a to nepočítáme veterány. Po pěti kolech všech 25 šifer zvládlo 55 týmů. Ranní ptáčata byla z týmu 10 Hemisfér a Sherloci, sedmkrát a pětkrát byli prvními, kdo hned v pondělí po ránu lámal nové šifry.

1. 10 Hemisfér.....	25, 0, 29	23. Logika.....	25, 3, 71
2. BAKALUVESA.....	25, 0, 31	24. KAVKA.....	25, 3, 88
3. 5 splátců.....	25, 0, 34	25. Medvídata.....	25, 3, 96
4. Rozpáraná teniska.....	25, 0, 35	26. Smoulicci.....	25, 4, 77
5. CRUSHERS.....	25, 0, 37	28. Salati.....	25, 4, 106
6. A je to!.....	25, 0, 38	29. Krocani.....	25, 5, 75
7. Bohuželvy II.....	25, 0, 39	30. Tábor LO.....	25, 5, 101
8. Pandy.....	25, 0, 49	30. Polabiny1.....	25, 5, 101
9. Trapaci.....	25, 0, 55	32. IQMAJER.....	25, 5, 108
10. Sherloci.....	25, 1, 39	33. Omastova trak-agrární unie	25, 5, 118
11. Mickeyho klubík.....	25, 1, 58	34. Exitus.....	25, 6, 79
12. Kolínka.....	25, 1, 65	35. HaMoDo-MaPa.....	25, 6, 112
13. Koreni.....	25, 1, 69	36. TUC.....	25, 6, 116
14. Vosaku ve škole.....	25, 1, 70	37. Kartáčci.....	25, 7, 111
15. 67yuh.....	25, 1, 74	38. PrimaB.....	25, 7, 137
16. smoulinky.....	25, 1, 99	39. Lolky.....	25, 8, 108
17. Š.M.Ā.K.....	25, 2, 47	39. Bang!.....	25, 8, 108
18. EXCELLENT.....	25, 2, 52	41. BET2M.....	25, 8, 121
19. Fluffyunicorns.....	25, 2, 53	42. TOP04.....	25, 8, 193
20. koaly.....	25, 2, 56	43. Tři tečky.....	25, 9, 115
21. Wassermans.....	25, 2, 68	44. Příšerky.....	25, 9, 121
22. Krakatit.....	25, 2, 87	45. LightSpeed.....	25, 9, 127